

Raad van Bestuur van de NMa
de heer mr. P. Kalbfleisch
Postbus 16326
2500 BH DEN HAAG

Utrechtseweg 310
6812 AR Arnhem
Postbus 1156
6801 BD Arnhem
Telefoon 026-356 95 00
Fax 026-442 83 20
secretariaat@netbeheernederland.nl
www.netbeheernederland.nl

Uw kenmerk 102669
Ons kenmerk N 2009-337
Behandeld door Johan Janssen
Telefoon 026 - 356 94 73
E-mail jjanssen@netbeheernederland.nl
Datum 10 november 2009

Onderwerp codewijzigingsvoorstel versterking gasmarkt

Geachte heer Kalbfleisch,

Op 30 september jl. zonden wij u het codewijzigingsvoorstel in het kader van het wetsvoorstel versterking gasmarkt (kenmerk N 2009-303). Zoals in de desbetreffende brief was aangegeven, ontbrak bij dat voorstel het verslag van het Gebruikersplatform elektriciteits- en gasnetten van 15 september 2009 omdat dat verslag op dat moment nog niet was vastgesteld. Hierbij ontvangt u het inmiddels vastgestelde verslag alsnog.

Met vriendelijke groet,

B.I.M. van der Cammen
directeur Netbeheer Nederland

Van **Gebruikersplatform Elektriciteits- en Gastransportnetten (GEN)**

Datum 15 september 2009

Plaats Arnhem

Aanwezig Namens representatieve organisaties:
EnergieNed Sectie Handel & Verkoop: drs. J.W.H. Boerema en H. Halsema;
EnergieNed Sectie Retail: E. van Lier;
NOGEPA: drs. I.M. van IJcken en ir. A. van Mannekes;
VEMW: ir. J.J.M. van de Worp;
VME: E. Klooster en R. Stolk.

Namens de netbeheerders:
GTS: ir. M.W.B. Adrichem, dr. W.T.A. Borghols, ir. J.W. van Dijk, drs. F.W.J.H.N. Gräper en mr. W. van der Woude;
Netbeheer Nederland: ir. J. Janssen.

Voorzitter: drs.ing. P.H. Corton
Secretaris : mr. W.H. van Oorspronk

Verhinderd Cogen Nederland, EFET, EnergieNed Sectie Productie, FME-CWM, LTO, MKB-Nederland, PAWEX, Platform Meetbedrijven, Produktschap Tuinbouw, TenneT, VA, VNCI, VNG, VNO-NCW, VOEG en ZLTO.

Voortzetting behandeling Voorstellen tot wijziging van de Gasvoorwaarden in verband met het voorziene nieuwe marktmodel Wholesale gas (GEN 2009-035 en 046).

De voorzitter opent om 11.15 uur de vergadering. Mevrouw Van Oorspronk deelt mede dat bericht is ontvangen dat de heer Van der Valk van Glaskracht door ziekte helaas niet in staat is de vergadering bij te wonen.

De voorzitter stelt allereerst het voorstel tot aanpassing van 3.3.6 van de Transportvoorwaarden Gas-LNB betreffende de regeling voor het geval een leverancier niet meer aan zijn leveringsverplichtingen kan voldoen (GEN 2009-046) aan de orde.

Naar aanleiding van een vraag van EnergieNed Sectie Retail deelt GTS mede dat de regeling geen gevolgen heeft voor leveringen waarvoor een vergunning verplicht is. Naar aanleiding van een aanvullende vraag van EnergieNed Sectie H&V wat er geldt voor grootverbruikers op een rnb-net, deelt GTS mede dat hiervoor thans nog niets is geregeld en nog bezien moet worden of dit alsnog door wijziging van de Voorwaarden Gas-RNB moet gebeuren.

De voorzitter constateert vervolgens dat er ter zake verder geen vragen zijn en de aanwezigen zich met het onderhavige voorstel kunnen verenigen, met dien verstande dat de vorige vergadering is af-

gesproken dat VEMW nog een voorstel kan doen voor een grens waarboven helemaal niets geregeld zou behoeven te worden ingeval een leverancier wegvalt.

Vervolgens wordt aan de hand van de commentarenmatrix verder gegaan met de artikelsgewijze opmerkingen over GEN 2009-035b (Transportvoorwaarden Gas-LNB).

Ad 4.1.3

Naar aanleiding van de vraag van EnergieNed Sectie Retail welke programmaverantwoordelijken biedingen op de biedladder kunnen doen, wijst GTS erop dat alle programmaverantwoordelijken biedingen kunnen doen voor zover 4.1.3.2 dit niet onmogelijk maakt. Desgevraagd benadrukt GTS nogmaals dat voor PV de wettelijke definitie geldt en dat er niet meerdere soorten PV bestaan. Hierop vraagt EnergieNed Sectie Retail of een PV die wettelijk geen programmaverantwoordelijkheid meer draagt toch nog erkende PV kan zijn en biedingen kan doen. Volgens GTS staat 4.1.3.2, over de bruikbaarheid van biedingen, dan aan het doen van biedingen door een dergelijke PV in de weg. EnergieNed Sectie Retail wijst erop dat elders gezien wordt of in het switchproces alleen een actieve PV kan worden toegestaan. Een en ander staat mogelijk op gespannen voet met het feit dat een erkenning als PV niet automatisch eindigt op het moment dat geen programmaverantwoordelijkheid meer wordt gedragen.

EnergieNed Sectie H&V vindt dat naast intrekking een bieding ook gewijzigd (inclusief verhoogd) moet kunnen worden. GTS is bereid dit aldus te wijzigen.

EnergieNed Sectie H&V vindt voorts de gehanteerde grens van 8 uur waarbinnen biedingen niet meer gewijzigd kunnen worden, te lang en meent dat om gaming te voorkomen een lead time van 4 uur ruim voldoende zou moeten zijn en gestreefd zou moeten worden naar een lead time van bijvoorbeeld 2 uur. GTS deelt mede dat zij zoveel mogelijk zekerheid wil hebben dat er voldoende gas op de biedladder staat om onbalans te kunnen compenseren en een kortere termijn voor haar om die reden niet aanvaardbaar is.

EnergieNed Sectie H&V vraagt voorts waarom onder c. gerefereerd wordt naar "in een veelvoud van 150 MWh". GTS blijkt hiermee twee doelen na te streven. Ten eerste: een technische, namelijk dat de hoeveelheid een detecteerbare impact heeft op het gastransportnet. GTS wil een aantal duidelijke stappen zien, omdat zij dan een zekere mate van verandering ziet. Ten tweede: het verhogen van de verhandelbaarheid op de within day markt.

Ad 4.1.3.2

GTS is bereid de suggestie van EnergieNed Sectie H&V over te nemen om "in te zetten biedingen" te vervangen door: "in te zetten flexbron". Naar aanleiding van de vraag van EnergieNed Sectie H&V over force majeure wijst GTS op de laatste zin van 4.1.3.4, op grond waarvan GTS bevoegd is ingeval van transportbeperkingen, eventueel ten gevolge van kwaliteitsconversie, een bieding over te slaan. Aanvullend deelt GTS desgevraagd mede dat de partijen die 8 uur van tevoren hebben aangeboden om gas op de biedladder te zetten en vervolgens conform 4.1.3.4 worden overgeslagen, geen vergoeding ontvangen van GTS. EnergieNed Sectie H&V constateert dat aldus de onzekerheid van inbiedende partijen toeneemt. GTS erkent dit, maar verwacht niet dat bedoelde situatie dat een partij van de biedladder afvalt, zich vaak zal voordoen. GTS wijst ter zake nog op het onderscheid tussen partijen die conform het voorstel al een reserveringsvergoeding ontvangen en partijen die die niet ont-

vangen. VME bepleit om in een situatie van 4.1.3.4 de partij die van de biedladder afvalt, toch een vergoeding toe te kennen, te meer daar dit zich blijkbaar maar zelden voor zal doen. GTS is hiertoe niet bereid. GTS zou dan moeten betalen voor capaciteit die zij niet gebruikt, terwijl de betreffende partij slechts vlak van te voren een bieding heeft gedaan en maar gedurende beperkte tijd risico loopt.

Ad 4.1.3.2 (bruikbaarheid)

Naar aanleiding van de vraag van LTO wanneer sprake is van bruikbaarheid in de zin van 4.1.3.2, deelt GTS mede dat dit afhangt van middel, communicatie en locatie. Overeenkomstig de door VEMW gemaakte opmerking zal GTS hiervoor een transparante erkenningsprocedure opstellen. VEMW bepleit daarop de gehele procedure in de Transportvoorwaarden zelf op te nemen, gelet op de waarborgen die gelden voor het tot stand komen en wijzigen van deze voorwaarden. Voor VEMW is het niet aanvaardbaar dat GTS deze eenzijdig kan vaststellen en wijzigen. GTS zegt toe in ieder geval de hoofdcriteria in de voorwaarden zelf te zullen opnemen.

Ad 4.1.3.4 (zie ook onder 4.1.3.2)

GTS is het eens met EnergieNed Sectie H&V dat GTS tekst en uitleg moet geven aan de PV wiens bieding wordt overgeslagen. Volgens GTS hoeft dit ten aanzien van de NMa niet te gebeuren. De NMa heeft volgens GTS voldoende bevoegdheden om desgewenst zelf de door haar gewenste informatie op te vragen.

NOGEPA vindt dat ingeval van een calamiteit degene wiens bieding wordt overgeslagen, hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte gesteld moet worden (onder andere vanwege diens kosten). GTS wijst erop dat dit conform 6.1 al geregeld is.

VEMW vindt de zinsnede "eventueel ten gevolge van kwaliteitsconversie" in de laatste zin onbegrijpelijk, omdat dit nu een systeemdienst is die de facto altijd beschikbaar is. GTS zal er over nadenken of de zinsnede weg kan. Zij wijst er echter nu reeds op dat de dienst kwaliteitsconversie binnen bepaalde doelmatigheidscriteria beschikbaar is en daarmee de facto niet altijd beschikbaar is. Ingeval van onvoldoende beschikbaarheid van de dienst, kan geen transport plaatsvinden. Transport en kwaliteitsconversie betreffen derhalve wel degelijk twee verschillende diensten. Ook kan een gaspijp kapot zijn en kan een installatie ten behoeve van kwaliteitsconversie kapot zijn.

Ad 4.1.3.5

EnergieNed Sectie H&V wil dat "overeenkomsten" gewijzigd wordt in: "overeenkomsten van maximaal 1 jaar". Voorts vindt zij dat GTS zich niet moet en mag mengen in de prijs van biedingen, omdat zij zich dan mengt in de marktwerking. De prijzen kan GTS gerust overlaten aan marktpartijen. NOGEPA sluit zich hierbij aan. Zij benadrukt dat indien GTS eisen gaat stellen aan de prijs van biedingen van een partij, die zich verplicht altijd een minimale hoeveelheid biedingen te doen, dit gevolgen heeft voor prijsvorming op de markt. Marktpartijen zullen in de praktijk rekening gaan houden met het onderhavige artikel. GTS wijst erop dat de bepaling is opgenomen voor het geval er te weinig biedingen (dreigen te) worden gedaan. Zij meent dat op het moment dat zij een partij een vergoeding geeft, zij daaraan voorwaarden kan stellen. Het is haar voorts bekend dat representatieve organisaties over het onderhavige punt verschillend denken en dat sommige daarvan een duidelijk andere mening dan EnergieNed Sectie H&V en NOGEPA zijn toegedaan. GTS wil het derhalve aan de NMa overlaten ter zake een besluit te nemen. GTS zal wel proberen de tekst van de onderhavige bepaling beter te formuleren.

Ad 4.1.4

EnergieNed Sectie H&V mist vermelding over nominaties die behoren bij de op- en afregelacties etc. GTS zal ter zake een extra lid toevoegen.

Ad 4.1.4.1

Naar aanleiding van opmerkingen van EnergieNed Sectie Retail wijst GTS op de gedefinieerde begrippen van systeem balans signaal en zones.

Naar aanleiding van vragen van EnergieNed Sectie H&V en VME, deelt GTS mede dat de percentages zijn geïntroduceerd om een overshoot en daaruit volgende instabiliteit te voorkomen. Een marktpartij is zelf ook in staat om onbalans te compenseren. Gebeurt dit, dan moet GTS minder biedladder afroepen. GTS wil, mede gelet op vragen van EnergieNed Sectie Retail, de tekst nog wel op een aantal punten proberen te verduidelijken en aan de laatste zin nog wel toevoegen: "voorafgaand aan de gasdag waarop gebruikt wordt gemaakt van dit percentage."

Naar aanleiding van de vraag van LTO benadrukt GTS dat zij op grond van haar ervaring het percentage vaststelt. GTS wijst er daarbij op dat het niet de bedoeling is het percentage dagelijks of wekelijks te wijzigen

Naar aanleiding van de opmerking van EnergieNed Sectie H&V dat in de 2^e regel van onderen "de nog niet geleverde volumes in dat uur" moeten zijn, wijst GTS erop dat dit niet juist is. GTS benadrukt daarbij dat het ook gaat om eventuele biedingen die zijn afgeroepen voor de volgende uren.

Ad 4.1.4.2a

Naar aanleiding van vragen van EnergieNed Sectie Retail wijst GTS op de voorgestelde definitie van balans assisterende programmaverantwoordelijke als deelverzameling van erkende programmaverantwoordelijke.

Ad 4.1.4.2c pagina 27

NOGEPA heeft terecht opgemerkt dat hier bedoeld wordt: 4.1.4.3c.

Ad 4.1.4.3

NOGEPA heeft terecht opgemerkt dat hier bedoeld wordt: 4.1.4.4.

EnergieNed Sectie H&V mist een omschrijving van een noodsituatie en heeft vragen over de verwijzing naar 4.1.4.1. Ook NOGEPA vindt niet duidelijk genoeg onder welke omstandigheden en hoe vaak noodmaatregelen kunnen worden afgekondigd.

Of er sprake is van een noodsituatie (lees: wanneer GTS, in de situatie dat de voorspelling in de rode zone uitkomt, verwacht dat de inzet van de biedladder onvoldoende effect zal hebben), is volgens GTS ter beoordeling van GTS. Desgevraagd zal GTS ter zake verantwoording af moeten leggen aan de NMa. Het betreft verdere een nadere invulling van een noodsituatie zoals beschreven in 4.1.4.1, zodat de verwijzing volgens GTS juist is.

NOGEPA heeft begrip voor noodmaatregelen indien die voortvloeien uit incidentele onverwachte concrete technische noodsituaties. Noodmaatregelen zouden echter niet mogen ontstaan door commercieel handelen van partijen. NOGEPA wil bijvoorbeeld niet dat partijen gaan wachten op noodmaatregelen. Kijkend naar de volgorde van maatregelen die GTS ingeval van een noodsituatie in acht moet nemen, acht NOGEPA het verstandig dat GTS vooraf afspraken maakt met betrokken partijen en dat

de procedures die ter zake in acht worden genomen vooraf bekend zijn. Wat kunnen partijen verwachten? Wat kunnen bijvoorbeeld bindende aanwijzingen zijn op entrypunten? Om meer te produceren? Zo ja, dan wordt verondersteld dat GTS kennis heeft van de snelheid waarmee een en ander gerealiseerd kan worden.

GTS gaat ervan uit dat partijen die capaciteit over hebben, dat op de biedladder aanbieden. Kan de entry-kant niet omhoog, dan zal de exit-kant omlaag moeten, aldus GTS. In beide gevallen zal dit tot vragen van de NMa kunnen leiden of er geen sprake is van marktmanipulatie.

GTS is bereid tot overleg met producenten. Zij acht het echter niet doenlijk en niet wenselijk allerlei scenario's van een noodsituatie in de voorwaarden uit te werken. Indien GTS overleg met producenten toezegt en toezegt dat een partij die door het gebruik van haar middelen voor noodmaatregelen in onbalans raakt hiervan geen nadelige gevolgen ondervindt, hoeft dit laatste voor NOGEPA ook niet. Het eerste heeft GTS al toegezegd. Dat een partij in de bedoelde situatie geen nadelige gevolgen van onbalans ondervindt, vindt GTS ook redelijk. Zij zal nagaan of dit al ergens geregeld is.

Ad 4.1.5.1

EnergieNed Sectie H&V en VME vinden een prikkelcomponent niet nodig en zeer ongewenst. De prijsvorming kan en moet volgens deze organisaties aan de markt worden overgelaten. EnergieNed Sectie H&V wijst erop dat GTS de mogelijkheid heeft om biedladdercapaciteit vooraf te contracteren. GTS is het ermee eens dat een prikkel niet nodig zou moeten zijn. Begonnen wordt daarom met 0. Voor het geval marktpartijen zelf niet goed balanceren en de biedladder niet goed werkt, is echter toch een prikkel nodig. Dan kan niet "alleen" volstaan worden met het telkens treffen van noodmaatregelen. Na enige verdere discussie hierover wordt vastgesteld dat partijen op dit punt niet nader tot elkaar kunnen komen en de NMa ter zake een besluit moet nemen.

EnergieNed Sectie Retail heeft vragen over de totstandkoming van de prijs van de prikkelcomponent, hoe deze wordt gepubliceerd en wat de tijdsduur ervan is. Ook VME en VEMW hebben ter zake vragen en willen waarborgen in de voorwaarden. VME wil ook graag weten of de NMa en/of marktpartijen ter zake een rol kunnen spelen. GTS verwijst naar 4.1.5.2, op grond waarvan de methode van bepaling door GTS wordt gepubliceerd. EnergieNed Sectie H&V wijst erop dat dit een vage formulering betreft. Volgens GTS moet de drijfveer zijn de markt te motiveren om goed te balanceren. Volgens EnergieNed Sectie H&V kan hierdoor de markt gesmoord worden.

Naar aanleiding van de vraag van EnergieNed Sectie H&V over de opbrengsten van de prikkelcomponent deelt GTS mede dat deze volgens 4.1.5.3 zullen worden meegenomen bij de bepaling van haar transporttarieven in het volgende kalenderjaar.

Ad 4.1.6

EnergieNed Sectie H&V vraagt wat de terugvaloptie is als bijvoorbeeld de near-real-time meetdata overduidelijk incorrect is of swich-, in- of uithuisprocessen verkeerd zijn gegaan. Juridisch zal het volgens EnergieNed Sectie H&V lastig zo niet onmogelijk blijken om aantoonbare verkeerde onbalansverrekening niet te corrigeren. GTS geeft aan dat er niet voorzien is in een terugvalpositie. Ook LTO heeft ter zake een vraag gesteld.

Vervolgens ontstaat een korte discussie over het stuursignaal en de reeds gestelde en nog verder te stellen kwaliteitseisen om fouten zoveel mogelijk te voorkomen. GTS constateert dat er al veel kwaliteitseisen gelden en dat er in de NEDU-verband al verder naar gekeken wordt.

Ad 4.1.6.1

Naar aanleiding van vragen van EnergieNed Sectie Retail over wie de allocaties voor een maand comptabel verklaart en hoe dit wordt gecommuniceerd, verwijst GTS naar de allocatievoorwaarden. EnergieNed Sectie Retail heeft er verder op gewezen dat gebruikelijk is dat in de artikelen staat wie ergens verantwoordelijk voor is en dat dit, ongeacht hetgeen reeds in de allocatievoorwaarden staat, ook in het onderhavige artikel zou moeten gebeuren.

Voor wat de vraag van VEMW betreft of "comptabel" nog van toepassing is, zal GTS nagaan of de term aangepast kan worden. EnergieNed Sectie Retail voegt hieraan toe dat hetgeen op de 16^e werkdag gebeurt, ook al in de Allocatievoorwaarden staat, zodat het eerste deel van de zin waarschijnlijk hier sowieso al gemist kan worden. GTS zal hiernaar kijken.

Ad 4.1.6.4

Op de vraag van EnergieNed Sectie H&V deelt GTS mede dat het hier om de APX gaat, maar de Minister ook een of meerdere andere beurzen kan aanwijzen. Naar aanleiding van vragen van VEMW en VME deelt GTS mede dat de APX TTF Spot Markt Index niet verlaten wordt, maar dat het hier niet om een bestaand begrip maar om een werknaam bleek te gaan en dat de definitie daarom wordt uitgeschreven. GTS zal de formulering nog eens bekijken.

EnergieNed Sectie H&V is van oordeel dat de formule volumegegewogen moet zijn in plaats van alleen gebaseerd te zijn op het aantal contracten. VME en NOGEPA zijn het hiermee eens. VME is van oordeel dat daarnaast niet gekozen moet worden voor de gasprijs tot d-2, maar voor meer dagen, zodat de gasprijs wat meer uitgemiddeld is en minder beïnvloed is door extreme prijzen.

GTS wijst erop dat hetgeen thans is opgenomen is voortgekomen uit eerdere reacties van marktpartijen. Gehoord de huidige reacties van EnergieNed Sectie H&V, VME en NOGEPA wordt na enige verdere discussie besloten ter zake uit te gaan van volumegegewogen en voor wat betreft de gasprijs van meer dagen.

Ad 4.1.7.1

EnergieNed Sectie Retail heeft opgemerkt dat voor wheeling geen programma wordt ingediend, hetgeen min of meer strijdig is met artikel 17b van het nieuwe wetsvoorstel. GTS wijst erop dat uit pragmatische overwegingen een uitzondering voor wheeling is gemaakt. De rechtvaardiging hiervoor is gelegen in het feit dat er materieel geen gebruik van het gastransportnet wordt gemaakt. De NMa moet ter zake maar een besluit nemen.

Ad 4.2.2.2

EnergieNed Sectie H&V heeft opgemerkt dat er in de praktijk niet voor elk exitpunt een nominatie wordt ingediend, terwijl dit volgens de tekst wel moet. Omdat dit geen onderdeel van de voorstellen is, wil GTS ter zake nu niets wijzigen.

Ad 4.2.2.3

EnergieNed Sectie H&V heeft opgemerkt dat de lead times voor gewone binnenlandse entry's en exits naar een half uur moeten, net als die van het TTF en de biedladder. Voor uitzonderingssituaties, met een transporttechnische noodzaak, kan de lead time langer zijn, met als maximum 2 uur. Een korte lead time is noodzakelijk voor een goed functionerend balanceringsregime. Ook NOGEPA bepleit een lead time voor binnenlandse entrypunten en installaties voor opslag van gas van 30 minuten. Dit is noodzakelijk voor het goed kunnen balanceren van de portfolio's van producenten.

GTS wil de voorstellen ter zake wel aanpassen en daarin tot uitdrukking laten komen 2 uur of 30 minuten indien GTS het om transporttechnische redenen kan toestaan. Dit laatste vindt NOGEPA niet duidelijk. Voor grenspunten is het dan wel duidelijk (2 uur), maar voor andere punten niet. Zonder duidelijkheid over de werkelijke lead time is het volgens NOGEPA niet mogelijk de werkbaarheid van het nieuwe balanceringsstelsel voor producenten te beoordelen. GTS kondigt daarop aan op haar website te zullen publiceren voor welke punten welke tijd geldt. GTS wijst er daarbij op dat de bulk van de exitpunten en belangrijke exportpunten niet genomineerd worden en dat welke tijd geldt louter op grond van doelmatigheidsredenen wordt bepaald. NOGEPA wil dan graag voordat de voorstellen naar de NMa gaan inzage hebben in de lijst, zodat zij de materialiteit ervan kan beoordelen.

Ad 4.2.3.2

NOGEPA benadrukt dat onder "aangrenzende netbeheerders" geen beheerders van gasproductienetten en installaties voor opslag van gas (moeten) vallen en heeft voorgesteld aan het eind van het artikel toe te voegen: "van aangrenzende netbeheerders, beheerders van installaties voor opslag van gas en beheerders van gasproductienetten". GTS zal hier naar kijken.

Ad 4.2.3.5

Volgens NOGEPA is het wel mogelijk dat uit op grond van 4.2.3.2 verkregen informatie van beheerders van installaties voor opslag van gas en/of beheerders van gasproductienetten kan blijken dat de confirmatie hoger dient te zijn dan de nominatie. Derhalve stelt zij voor de zin: "De geconfirmeerde hoeveelheden gas zijn nooit hoger dan de genomineerde hoeveelheden gas" te verwijderen. GTS deelt dit standpunt, maar wil ter zake nu niets wijzigen omdat het geen onderdeel van de voorstellen betreft.

Ad 4.4.1 en 4.4.2

Voor EnergieNed Sectie Retail is onduidelijk waarom hier direct aangesloten worden vermeld, terwijl deze wettelijk programmaverantwoordelijkheid dragen. Volgens GTS is dit gebeurd voor direct aangesloten die programmaverantwoordelijkheid overdragen aan een derde.

Voor wat de opmerking van VEMW over "gecontracteerde" in relatie tot "conversiecapaciteit" betreft deelt GTS mede dat dit een fout van de NMa betreft die nu geen onderdeel vormt van de voorstellen.

Ad 5.3.1

EnergieNed Sectie Retail herhaalt dat een shipper meer taken heeft dan een PV, omdat een shipper ook verantwoordelijkheden heeft met betrekking tot het transport. Volgens GTS zijn er geen hiaten. Mocht EnergieNed Sectie Retail anders menen, dan verzoekt GTS concreet de hiaten aan te geven. EnergieNed Sectie Retail zegt toe dit te zullen doen.

Ad B1

In het algemeen benadrukt GTS dat bekend is dat netbeheerders en representatieve organisaties van mening verschillen over de kredietwaardigheidseisen en dat de NMa hierover een besluit moet nemen.

Voor wat betreft de vraag van EnergieNed Sectie Retail betreft deelt GTS mede dat bij de erkenning 2 typen PV worden onderscheiden. De varianten uit de MVT betreffen slechts verschillende wijzen waarop aan programmaverantwoordelijkheid uitvoering kan worden gegeven.

Op de vraag van EnergieNed Sectie H&V naar de hoogte van het onderliggend risico voor GTS versus het totaal aan exposure dat wordt verdeeld, wijst GTS erop dat exposure en zekerheden per PV gaan en optellen zinloos is.

De suggestie van EnergieNed Sectie H&V om een definitie van reëel eigen vermogen op te nemen, zal GTS overwegen.

EnergieNed Sectie H&V vraagt zich af of de aanlevertermijn van extra financiële zekerheden (wanneer exposure groter is dan kredietlimiet) van 1 werkdag voldoende is en heeft voorgesteld er 5 werkdagen van te maken. VME acht 1 werkdag ook te kort en heeft een week voorgesteld. GTS heeft met verlenging moeite en wijst erop dat GTS bij verlenging navenant extra zekerheden zou moeten hebben. Gedurende de periode die de betreffende partij extra krijgt, loopt GTS extra risico op onbalans. GTS wijst erop dat de betreffende partij ook zelf zijn situatie kent en tijdig maatregelen kan nemen, zodat GTS geen extra zekerheden hoeft te vragen.

Ad B.1.5

EnergieNed Sectie H&V heeft gevraagd waarom de exposure van een direct aangeslotene met Euro 20.000 wordt verminderd en van een PV niet. Dit lijkt op discriminatie. Volgens GTS maakt dit geen onderdeel uit van de onderhavige voorstellen. EnergieNed Sectie H&V acht dit standpunt niet juist, omdat nu programmaverantwoordelijkheid wordt geïntroduceerd. GTS wijst erop dat het verschil logisch is, omdat een PV zo groot is/zal zijn dat het ter zake aftrekken van Euro 20.000,-- geen toegevoegde waarde heeft.

EnergieNed Sectie H&V wil verder graag een toelichting op de nieuwe manier van het berekenen van de exposure. Wordt deze hoger of lager of blijft deze ongeveer gelijk? Wat is het effect van de eis van de 3 maximale gasdagen op de exposure?

Volgens GTS hangt de uitkomst af van de situatie van de PV. Bij de huidige gasprijs zal het voorstel bij de meeste programmaverantwoordelijken leiden tot een geringe verhoging. EnergieNed Sectie H&V suggereert het te relateren aan de groene zone, waarop GTS vermeldt dat dit niet juist is omdat relatief het probleem voor een grote PV even groot is als voor een kleine PV.

NOGEPA acht het van een invoedende PV voor balanceren vragen van de waarde van drie dagen maximale gasproductie, in geen verhouding staan tot het financiële risico van GTS. Het is volgens NOGEPA niet realistisch ervan uit te gaan dat een producent gedurende drie dagen helemaal stopt met leveren. GTS wijst erop dat de onderhavige bepaling is gebaseerd op fysieke exit. Ingeval van invoeding respectievelijk indien iemand meer invoedt dan afneemt, loopt GTS geen risico en is er geen exposure. GTS zal de tekst ter zake verduidelijken.

EnergieNed Sectie H&V vindt het effect van de onderhavige bepaling voor grote en kleine spelers heel anders. Zij blijft erbij dat het disproportionele maatregelen betreft. Voorts wijst zij erop dat indien een hele grote speler omvalt, het hele systeem zal omvallen. VME informeert of EnergieNed Sectie H&V dan meent dat er een maximum gesteld moet worden aan de zekerheden. Volgens EnergieNed Sectie

H&V komt het daar inderdaad op neer. GTS wil wel nadenken over een dergelijk maximum, omdat er ook sprake is van een fysiek maximum.

VEMW wijst erop dat de representatieve organisaties zich geen oordeel kunnen vormen over de financiële risico's die GTS loopt en de beoordeling van de kredietwaardigheidseisen verder beter aan de NMa overgelaten kan worden.

Ad B2

GTS geeft aan dat Combiflex geen toegevoegde waarde heeft in het nieuwe balanceringsregime. Een nominatiedienst is naar haar mening de beste oplossing. Ook uit de consultatie zijn geen andere voorstellen naar voren gekomen. Naar aanleiding van de opmerking van EnergieNed Sectie H&V dat de 'NieuweNaamFlex' nog onvoldoende is uitgewerkt, zegt GTS toe de nieuwe flexdienst nader uit te zullen werken, waarop EnergieNed Sectie H&V aangeeft hiervan graag kennis te willen nemen voordat de voorstellen aan de NMa worden gestuurd. GTS geeft hierop aan dat de nadere uitwerking naar verwachting geen gevolgen voor de voorstellen zal hebben. GTS wil operationeel nog wat punten vastleggen.

Verder zegt GTS naar aanleiding van vragen/opmerkingen van EnergieNed Sectie H&V toe de resultaten van de consultatie over flexdiensten d.d. 29 april 2009, tijdens de shippersbijeenkomst van 15 oktober te zullen terugkoppelen.

Ad B2.4

Naar aanleiding van de opmerking van VEMW dat B2.4 hetzelfde regelt als B2.1 zal GTS de tekst aanpassen.

Ad B2.7

EnergieNed Sectie H&V verzoekt de lead time ook hier aan te passen (zie discussie bij 4.2.2.3). GTS zal de tekst wijzigen in die zin dat een nominatie in overeenstemming moet zijn met het ingekochte/aangeboden product plus een marge voor GTS om de nominaties te aggregeren en door te sturen.

Ad B2.10

GTS is het eens met EnergieNed Sectie H&V dat verwijzing naar een gaskwaliteit gerelateerde prijs niet meer juist is en zal gaan verwijzen naar de neutrale gasprijs volgens 4.1.6.4.

De voorzitter constateert dat hiermee GEN 2009-035b helemaal is behandeld en stelt voor nu eerst de nog **niet behandelde opmerkingen van VOEG** te behandelen. Deze zijn alleen schriftelijk binnengekomen.

Ad 2.3.2

VOEG vraagt aanpassing van dit artikel. Volgens VOEG mag aanbieder van flexdiensten niet beperkt worden. GTS wijst erop dat de combiflex op het nieuwe balanceringsregime wordt aangepast en meer niet.

Ad 4.1.4

Indien GTS de opmerkingen van VOEG over dit artikel goed begrijpt, vraagt VOEG aandacht voor de situatie dat gas is aangeboden op de biedladder, maar de PV het gas ook wil gebruiken om eigen on-

balans te voorkomen of te beperken. Volgens GTS loopt de PV dan een risico voor het geval GTS de bieding afroept.

Ad 4.1.11

Deze bepaling die over overige balanceringskwesties handelt, zou volgens VOEG gewoon kunnen blijven bestaan. Volgens GTS ziet deze bepaling op heffingen en bestaan heffingen in de toekomst niet meer.

Voor het overige wordt geconstateerd dat de door VOEG gemaakte opmerkingen reeds aan de orde zijn geweest.

De voorzitter slegt derhalve thans de **wijzigingsvoorstellen voor de Allocatievoorwaarden Gas (GEN 2009-035c)** aan de orde.

Ad 1.1.3

NOGEPA vindt de term "off-line allocatie" verwarrend, aangezien de bedoelde allocatie niet off-line maar ook online zal plaatsvinden. Derhalve is de term maandallocatie volgens haar duidelijker. Volgens GTS wordt met "off-line" bedoeld: "niet-near-real-time". Het betreft niet alleen de maandelijkse allocatieslagen maar ook de dagelijkse. NOGEPA blijft de tekst niet duidelijk vinden, maar geeft aan dat de term maandallocatie in dat geval ook niet passend is.

Ad 2

Volgens VME moet in het hoofdstuk tijdschema allocatie de timing opgenomen worden wanneer welke gegevens beschikbaar moeten zijn ten behoeve van de near-real-time allocatie. Evenals voor de off-line allocatie kan dit het beste uitgewerkt worden in een bijlage. GTS wil bezien of er een functionele eis voor de timing van het eindresultaat in de voorwaarden kan worden opgenomen. De tijdslimieten waarover thans in NEDU-verband wordt gesproken, acht GTS te gedetailleerd om in de voorwaarden op te nemen.

Zowel VME als EnergieNed Sectie Retail hebben verder vraagtekens geplaatst bij de grens van 170.000 m³ en vragen zich af of deze, mede gelet op de overige codes, niet G40 of 40 m³/h moet zijn. VEMW sluit zich hierbij aan. GTS wijst erop dat het vanuit doelmatigheidsoverwegingen ongewenst is voor alle meetstations aan de grenzen van het landelijk gastransportnet tussen G40 en 170.000m³/a on-line uitlezing verplicht te stellen. Daarom dient er een grens getrokken te worden, waarbij 170.000 m³ een arbitraire grens is, die vanuit historische overwegingen voor de hand ligt omdat "vroeger" voor deze stations uuruitleasing verplicht was.

Ad 2.0.1

Naar aanleiding van vragen van VME wijst GTS erop dat dit artikel van de onderhavige voorwaarden alleen betrekking hebben op aangesloten op het Inb-net. Desgevraagd zegt GTS VME toe in dit licht nog eens kritisch naar de tekst te zullen kijken.

Naar aanleiding van de opmerkingen van EnergieNed Sectie H&V betreffende het inkorten van de eerste zinsnede en het voorstel drie volume-onafhankelijke categorieën te hanteren, wijst GTS erop dat de eisen aan de meetinstallaties geen onderdeel van de voorstellen betreffen.

De opmerking van EnergieNed Sectie H&V dat de rnb's ook onder d. vallen, zodat c. overbodig is, zal GTS bekijken.

Op de vraag van VEMW deelt GTS mede dat een producent van gas één persoon (één punt) betreft en een gasproductienet meerdere personen (meerdere punten). Onder een aangrenzend netbeheerder moet volgens GTS, ter onderscheiding van de regionale netbeheerder, een netbeheerder van een net in het buitenland worden verstaan.

NOGEPA heeft in dit verband verder opgemerkt dat wettelijk de termen gasproductienet en gaswinningsproject worden gebruikt, waarmee een gaswinningsproject onder de definitie van gastransportnet valt. Voor NOGEPA is vervolgens het onderscheid tussen b. en e niet duidelijk. Daarom heeft NOGEPA voorgesteld b. te verwijderen. GTS wil de tekst in dit licht nog eens bekijken.

Ad 2.0.2

EnergieNed Sectie H&V vindt het gebruik van de term "verbruik" niet juist, omdat het ook om meetinrichtingen op entrypunten en bijvoorbeeld grenspunten gaat. GTS zal de tekst bezien.

Ad 2.0.5

LTO heeft vragen gesteld over de betekenis van deze bepaling. Naar aanleiding hiervan zal GTS de tekst bezien.

Ad 2.2.2

Voor EnergieNed Sectie H&V is onduidelijk hoe verwerking van door operators van gasproductienetten of producenten van gas aangeleverde entry-allocaties hierdoor gedekt worden. Naar aanleiding hiervan zal GTS nagaan of een verwijzing noodzakelijk is.

Ad 2.3.3.

Naar aanleiding van het voorstel van EnergieNed Sectie H&V om een schatting die voor de maandallocatie beschikbaar is ook voor dagallocatie te benutten, wijst GTS erop dat dit geen onderdeel van de voorstellen betreft.

Ad 2.3/2.4/2.5/2.6

Naar aanleiding van de opmerkingen van EnergieNed Sectie H&V over de verwerking van informatie van de rnb's zal GTS bezien of in de tweede zin van het eerste lid "verbruiker" vervangen moet worden door bijvoorbeeld aansluiting of verbinding.

Ad 4

EnergieNed Sectie H&V heeft opgemerkt dat dit hoofdstuk lijkt te gaan over de binnenlandse exits en in het bijzonder die van de rnb's. De regels ten aanzien van allocaties op de overige punten ontbreken ten onrechte. GTS verwijst hiervoor naar bijlage B2b en zegt toe te zullen bezien of hiernaar verwezen moet worden. Desgevraagd deelt GTS mede dat ervoor is gekozen de betreffende punten in de bijlage te blijven regelen, omdat verwerking ervan in hoofdstuk 4 te veel consequenties voor de nummering zou hebben en te zijner tijd grote delen van de onderhavige stukken toch naar de Informatiecode verplaatst moeten worden. De voorzitter vindt de bezwaren van EnergieNed Sectie H&V terecht en verzoekt GTS zo mogelijk de bijlage toch in hoofdstuk 4 te integreren.

Ad 4.2.1a/4.2.2/4.3.1

VEMW vindt niet meer duidelijk wie ter zake kan worden aangesproken en verzoekt vanwege rechtszekerheid en leesbaarheid toe te voegen wie ter zake verantwoordelijk is. GTS acht wel duidelijk dat de Inb ter zake verantwoordelijk is omdat het Centraal Systeem Stuursignaal in de Begrippenlijst is gedefinieerd als systeem van de Inb. GTS neemt het verzoek van VEMW mee.

Ad 4.3.1.3 t/m 4.3.1.10

Naar aanleiding van de opmerkingen van LTO over de definities van "afnamecategorieën" wijst GTS erop dat de NMa in het verleden inhoudelijk vergelijkbare bepalingen op deze plaats in de voorwaarden heeft vastgesteld en dat daarom niet wordt ingezien waarom dat nu niet meer zou kunnen. Voor wat de opmerking van LTO over de grens van 170.000 m³ betreft, wijst GTS erop dat deze grens niet kan worden losgelaten, aangezien geldt dat hoe groter de afname is, hoe groter het aandeel in het portfolio onbalans signaal en het systeem balans signaal is en dat daarom voor de grotere aansluitingen near-real-time uitlezing verplicht is. Door onder een bepaalde grens geen on-line meting verplicht te stellen wordt de afnemer de kans geboden om zelf een economische afweging te maken of near-real-time uitlezing loont.

Ad 4.3.1.9

Op grond van deze bepaling kan op verzoek GIS als afnamecategorie worden gebruikt. VME heeft opgemerkt dat dit afwijkend is van afname en dat aansluitingen met een near-real-time meting altijd profielcategorie GGv hebben en dat dit ook voor invoeding kan worden toegepast. VME ziet derhalve het nut er niet van in hier weer een nieuwe categorie te introduceren. Na toelichting van GTS waarom een aparte afnamecategorie GIS handig en eenduidig lijkt, geeft VME aan zich hierbij neer te leggen.

Ad 4.6.2

GTS zal de opmerking van EnergieNed Sectie H&V dat het om 80 kalenderdagen moet gaan, bekijken.

Ad 4.6.3

EnergieNed Sectie H&V heeft opgemerkt dat de verwijzing naar 2.6.1 impliceert dat de PV/leverancier tot uiterlijk 5 werkdagen vóór de finale allocatie de mogelijkheid heeft om vermeende fouten kenbaar te maken bij de rnb, de Inb of het meetbedrijf. Dit is in tegenspraak met andere uitspraken. Volgens GTS betreft dit geen onderdeel van de voorstellen.

Ad 4.7.1

GTS wijst erop dat ook de opmerking van EnergieNed Sectie H&V dat "betrokkenen" verduidelijkt moet worden, geen onderdeel van de voorstellen betreft. Hetzelfde geldt voor de opmerking van diezelfde Sectie dat de Meetcode aangeeft dat de afnemer, het meetbedrijf en de leverancier moeten instemmen.

Ad 6

De opmerking van EnergieNed Sectie H&V dat onduidelijk is welke timing er voor de off-line allocatie van niet-rnb-punten geldt, zal GTS bekijken.

Ad B.1.2.1

De vraag van EnergieNed Sectie H&V waarom de profielen alleen aan rnb's worden gegeven (en niet aan een PV), heeft volgens GTS geen betrekking op de voorstellen.

Ad B1.2.4

De opmerking van EnergieNed Sectie H&V dat een voortrollende referentieperiode hier logischer lijkt, heeft volgens GTS ook geen betrekking op de voorstellen.

Ad B1.3.4/B2.5.3

Naar aanleiding van de opmerking van EnergieNed Sectie H&V dat de tabelteksten gedeeltelijk zijn weggevallen, zal GTS naar deze teksten kijken.

Ad B1.4.3

De opmerking van EnergieNed Sectie H&V over de plaats van de sigma, heeft volgens GTS geen betrekking op de voorstellen.

Ad B1a.4.1.6

Naar aanleiding van de vraag van EnergieNed Sectie H&V dat met "uitgedrukt in kWh" waarschijnlijk "uitgedrukt in m³" wordt bedoeld, deelt GTS mede dat in Europees verband is afgesproken over te gaan op kWh. De tekst is derhalve correct.

Ad B2.5

De opmerking van EnergieNed Sectie H&V dat "de vijfde stap" "de vierde stap" moet zijn, heeft (hoe terecht ook) volgens GTS geen betrekking op de voorstellen.

Ad B2a

Naar aanleiding van het verzoek van EnergieNed Sectie H&V het Centraal Systeem Stuursignaal te vervangen door "de Inb" wijst GTS erop dat het CSS in de Begrippenlijst gedefinieerd is als systeem van de Inb.

Ad B2a.2.2

EnergieNed Sectie H&V heeft opgemerkt dat B2a.2a niet bestaat. GTS neemt dit mee.

Ad B2b

Op een vraag van EnergieNed Sectie H&V deelt GTS mede dat de rnb de allocatie voor OV-GOS-sen uitvoert.

Ad B2b.1.2/B2b.1.7

GTS neemt de suggestie van EnergieNed Sectie H&V om "punt" te vervangen door "entry- of exitpunt" mee.

Ad B2b.1.4

Op de vraag van EnergieNed Sectie H&V hoe dit past in het nieuwe model voor direct aangeslotenen, deelt GTS mede dat dit niet geldt bij direct aangeslotenen. GTS zal de tekst bezien.

Ad B2b.2.2

EnergieNed Sectie H&V heeft vastgesteld dat thans alleen een balancerende PV wordt toegestaan op industrie-GOS-sen. Dit is een beperking ten opzichte van de huidige mogelijkheden. Bovendien is er sprake van discriminatie ten opzichte van andere niet OV-GOS-sen, bijvoorbeeld grenspunten. Ook VME heeft opgemerkt dat ook op de exit-punten de allocatierollen proportioneel en deemed mogelijk moeten zijn. Indien dit niet het geval is, worden volgens de VME reeds afgesloten contracten niet meer ondersteund en moeten deze worden opengebroken/heronderhandeld. GTS wijst erop dat het wetsvoorstel uitgaat van 1 PV per aansluiting. Dan kom je uit bij de balancerende PV. Door marktpartijen is aangegeven dat het risico dan te groot kan worden. Daarom wordt het mogelijk industrie-GOS-sen als het ware op te knippen, waarbij het oorspronkelijke uitgangspunt van 1 balancerende PV wel gehandhaafd wordt. Grenspunten spelen een andere rol in de markt en zijn onderdeel van het internationale gastransportnetwerk. Hiervoor gelden specifieke afspraken. EnergieNed Sectie Retail betwijfelt of het wetsvoorstel zo strikt moet worden uitgelegd dat meerdere programmaverantwoordelijken per aansluiting niet mogelijk is. Verzekeraars herverzekeren ook bij te grote risico's.

Ad B2b.2.6/B2b.2.7

Het verschil tussen deze bepalingen is NOGEPA niet duidelijk, omdat een gasproductielocatie (oftewel gaswinningsproject) onder een gasproductienet valt. NOGEPA stelt voor B2b.2.6 te schrappen. GTS zal dit bekijken.

EnergieNed Sectie H&V heeft opgemerkt dat in B2b.2.6 de allocatierollen "proportioneel" en "geen allocatie" toegevoegd dienen te worden. Zij heeft hieraan toegevoegd dat er sprake kan zijn van 1 veld met 1 operator, maar wel verschillende verkopers. Indien B2b.2.6 gehandhaafd wordt, dient ook volgens NOGEPA de rol "proportioneel" toegevoegd te worden. GTS zegt toe een en ander te zullen bekijken. EnergieNed Sectie H&V wil graag concreter weten wat dit impliceert en of het resultaat hiervan wordt teruggekoppeld alvorens de voorstellen aan de NMa worden gezonden. GTS wijst erop dat zij niet onwelwillig tegenover de gemaakte opmerkingen staat, maar er nog eens goed moet induiken. NOGEPA herinnert in dit verband aan de eerdere toezegging van GTS om nader met haar te overleggen over productiepunten. GTS bevestigt deze toezegging. NOGEPA wijst er vervolgens op dat zich achter één productiepunt bijna altijd meerdere rechtspersonen bevinden. Dit moet ook worden meegenomen.

Ten aanzien van B2b.2.7 heeft EnergieNed Sectie H&V opgemerkt dat de rol "geen allocatie" toegevoegd moet worden. Ook dit verzoek zal GTS nader bekijken.

Ad B2b.2.9

EnergieNed Sectie H&V heeft verzocht "de portfolio" te vervangen door "een portfolio". Volgens GTS bestaat hiertegen geen bezwaar.

De suggestie van diezelfde Sectie om in plaats van naar "de fysieke levering" tweemaal te verwijzen naar "het gemeten verbruik binnen een portfolio" zal GTS bekijken.

Op de vraag van dezelfde Sectie of de bepaling handelt over TTF of over VPPV, deelt GTS mede dat het gaat over het virtuele handelspunt en dat handel op het virtuele handelspunt leidt tot overgaan van PV op het VPPV.

Naar aanleiding van vragen van VME of het mogelijk is om de balancerende handelsrelatie toe te passen op bepaalde exits, wijst GTS erop dat een PV dit kan regelen door zijn portfolio in te richten.

Naar aanleiding van de opmerkingen van EnergieNed Sectie H&V en VME dat de huidige mogelijkheid voor “deemed” levering op aansluitniveau ten onrechte niet meer mogelijk is, wijst GTS erop dat deze mogelijkheid nog wel bestaat door gebruik te maken van de optie maxbalans.

Ad B2b.3.1

GTS is het met EnergieNed Sectie H&V eens dat in het tweede deel ook “de andere partij” moet worden toegevoegd.

Naar aanleiding van de vraag van LTO licht GTS vervolgens eerst toe dat het onderhavige artikel van belang is als kapstok om voor binnenlandse entry's de upstream partijen de gelegenheid te geven zelf met near-real-time en off-line allocatie te komen. Het artikel impliceert dat het ook voor bepaalde exits gaat gelden.

Naar aanleiding van een vraag van NOGEPA bevestigt GTS dat zij van oordeel is dat alle partijen die geconfronteerd worden met de betreffende data, met de procedure moeten instemmen. NOGEPA herhaalt hetgeen zij ook op 3 september naar voren heeft gebracht, dat zij het hiermee niet eens is, omdat er dan allerlei relaties met (respectievelijk afhankelijkheden van) allerlei partijen gaan ontstaan die er nu niet zijn. Voor wat het onderhavige artikel betreft meent NOGEPA ook dat de zinsnede “Indien de netbeheerder van het landelijk gastransportnet daarmee instemt,” dient te vervallen. Ook VME acht expliciete instemming van GTS ter zake niet vereist en heeft aangegeven wat volgens haar ter zake relevant is. GTS zegt toe de tekst ter zake te zullen bekijken, maar benadrukt daarbij wel dat de Inb wel garanties moet hebben dat het proces goed loopt.

NOGEPA heeft verder in dit verband herhaald dat de term “aangrenzend net” onvoldoende duidelijk is. Zij verwijst hierbij naar het voorstel dat zij reeds eerder heeft gedaan voor gasproductienetten en installaties voor opslag. Ook VME heeft opgemerkt dat de definitie van “aangrenzend net” verduidelijkt moet worden, zodat het in ieder geval ook de gasproductienetten van NGT en NOGAT betreft. VME geeft desgevraagd aan er ook geen bezwaar tegen te hebben dat onderscheid wordt gemaakt tussen gasproductienetten en aangrenzende netten. GTS bevestigt dat zij hierop nog terugkomt bij NOGEPA.

NOGEPA heeft verder opgemerkt dat er voor gasproductienetten en installaties voor opslag van gas andere allocatieregels dan balancerend en proportioneel kunnen gelden. Gelet op haar verschillende bezwaren tegen het onderhavige artikel heeft zij een alternatieve tekst voor het gehele artikel voorgesteld. GTS geeft aan deze alternatieve tekst nader te willen bekijken. NOGEPA vraagt hoe dit zich verhoudt tot het feit dat dit vooralsnog ter zake het laatste formele overleg van het GEN is. Zij heeft het voorstel al eerder ingediend en had uiterlijk nu een inhoudelijke reactie van GTS verwacht. Naar aanleiding hiervan zegt GTS toe het gehele onderhavige artikel nog bilateraal met NOGEPA te zullen bespreken voordat de stukken aan de NMa worden gezonden. Hiertegen maakt VEMW vervolgens bezwaar. VEMW vindt het niet juist dat er straks voorstellen naar de NMa gaan die VEMW niet van tevoren gezien heeft. Volgens VEMW kan het niet zo zijn dat bilateraal punten nader besproken en gewijzigd worden zonder dat de andere representatieve organisaties hebben kunnen beoordelen of en zo ja dit gevolgen voor hen heeft. Dit geldt nu des te meer omdat GTS het standpunt van NOGEPA al geruime tijd kent en hier heden inhoudelijk op had kunnen reageren. Naar aanleiding van de toezegging van GTS het tekstwijzigingsvoorstel ter zake aan het gehele GEN voor commentaar te willen toesturen, wijst VEMW erop dat alsdan de mogelijkheid hierover samen van gedachten te wisselen en

een mening te vormen alsnog ten onrechte ontbreekt. Na enige verdere discussie concludeert de voorzitter dat het uiteindelijke voorstel voor het onderhavige artikel aan het gehele GEN zal worden toegestuurd, de reacties daarop zullen worden afgewacht en er desnoods nadere discussie moet plaatsvinden..

Ad B5.6.5a

GTS zal de opmerking van LTO dat afname verschillende betekenissen kan hebben en daarom tot verwarring kan leiden, bekijken.

Ad 6.4.

EnergieNed Sectie H&V heeft opgemerkt dat door de hierin opgenomen berekeningswijze een PV meer volume krijgt toegewezen dan de optelsom van zijn klanten. Een PV zou volgens de Sectie (analooq aan de situatie bij elektriciteit) juist precies de optelsom van zijn klanten toegewezen moeten krijgen. Zij heeft daartoe een alternatieve tekst voorgesteld. Volgens GTS is dit geen onderdeel van de voorstellen. EnergieNed Sectie H&V is van oordeel dat het nieuwe marktmodel juist wel tot wijziging van de onderhavige bepaling zou moeten leiden. EnergieNed Sectie Retail is het met dit laatste eens. Omdat er ingekocht wordt op aansluitpunten, is het ook logisch op die punten te alloceren volgens deze Sectie. GTS geeft aan dat het naar haar mening niet het doel van de wetgever is geweest om de allocatieprincipes bij gas te wijzigen, maar om de marktwerking te bevorderen. EnergieNed Sectie Retail gebruikt naar de mening van GTS het voorliggende wijzigingsvoorstel om oude wensen van de EnergieNed Sectie Retail opnieuw ter sprake te brengen.

De voorzitter constateert dat hiermee de onderhavige voorstellen helemaal zijn doorgenomen. GTS zal de afgesproken acties uitvoeren.

Verwijzend naar de in voorbereiding zijnde workshop wijst VEMW er aanvullend nog op dat bij de behandeling van codewijzigingsvoorstellen het uitgangspunt voor VEMW primair is om deze te verbeteren en te verduidelijken. Uiteraard verdedigt VEMW ook de specifieke belangen van haar achterban. In dit licht heeft VEMW er bezwaar tegen dat in het kader van de behandeling van de onderhavige voorstellen de netbeheerders er diverse malen een beroep op hebben gedaan dat een opmerking geen betrekking heeft op de voorstellen. Voorts doet VEMW een oproep om waar mogelijk de voorstellen naar aanleiding van de in het GEN gemaakte opmerkingen aan te passen. De ervaring leert dat vaak niets met de gemaakte opmerkingen wordt gedaan, maar een voorstel (nagenoeg) ongewijzigd aan de NMa wordt aangeboden. De voorzitter vindt dit met name punten voor de aanstaande workshop.

NOGEPA verwijst in dit verband nog naar de zojuist plaatsgevonden discussie over B2b.3.1. De voorzitter is het ermee eens dat er vaak sprake zou moeten zijn van een tweede ronde in het GEN, waarin de gezamenlijke netbeheerders -voor zover van toepassing aan de hand van gewijzigde tekstvoorstellen- terugkoppelen wat zij met de in het GEN gemaakte opmerkingen willen doen en de representatieve organisaties opnieuw kunnen reageren. Hij geeft toe dat dit de laatste tijd soms door tijdgebrek niet altijd gebeurd is. Voor wat de onderhavige voorstellen betreft wijst GTS erop dat de voorstellen voor het nieuwe marktmodel Wholesale gas al een voorgeschiedenis van anderhalf jaar kennen waarin met alle betrokken partijen overleg is geweest.

De voorzitter suggereert vervolgens dat in de toekomst misschien standaard met een commentarenmatrix gewerkt zou moeten gaan worden waarin de punten opgenomen worden waarover partijen van mening verschillen. Een commentarenmatrix met alle opmerkingen acht hij niet wenselijk. Desnoods zouden wel twee overzichten overwogen kunnen worden, één met resterende geschilpunten en één met punten waarover overeenstemming is bereikt.

NOGEPA vindt dat ernaar gestreefd zou moeten worden in het GEN op zoveel mogelijk punten overeenstemming te bereiken. De resterende geschilpunten zouden dan inderdaad in een (aparte) matrix kunnen worden weergegeven en in deze vorm aan de NMa kunnen worden aangeboden. Het is NOGEPA opgevallen dat de impact van een onderdeel voor een bepaalde partij helemaal niet aan de orde komt. Indien de impact bekend is, kunnen volgens NOGEPA veel gemakkelijker belangrijke en minder belangrijke punten van elkaar gescheiden worden. Over minder belangrijke punten zou volgens NOGEPA toch in ieder geval overeenstemming in het GEN bereikt moeten kunnen worden. De voorzitter beëindigt vervolgens de onderhavige gedachtenwisseling met de conclusie dat tijdens de workshop hierover verder gesproken zal worden.

Verder niets meer aan de orde zijnde, sluit hij vervolgens de vergadering.